

CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC KHỞI NGHIỆP CỦA SINH VIÊN TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Nguyễn Thị Ngọc Anh¹, Nguyễn Đăng Hoa Nghiêm¹,
Nguyễn Thị Mai Khanh¹ và Nguyễn Hoàng Viện¹

¹Trường Đại học Kỹ thuật - Công nghệ Cần Thơ

Email: ntnanh@ctu.edu.vn

Thông tin chung:

Ngày nhận bài:

02.5.2024

Ngày nhận bài sửa:

20.5.2024

Ngày duyệt đăng:

23.5.2024

Từ khóa:

Cơ hội và thách thức, đại học và cao đẳng, đồng bằng sông Cửu Long, khởi nghiệp sinh viên.

TÓM TẮT

Nghiên cứu này được thực hiện với mục tiêu cung cấp cái nhìn tổng quan về cơ hội và thách thức trong quá trình khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng đồng bằng sông Cửu Long. Từ đó, đề xuất các giải pháp để tận dụng cơ hội và giảm thiểu các thách thức cho sinh viên khi khởi nghiệp, góp phần nâng cao vai trò của sinh viên trong sự phát triển kinh tế - xã hội ở vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước. Kết quả nghiên cứu chỉ ra những cơ hội khởi nghiệp của sinh viên bao gồm: sự đa dạng nghề và lĩnh vực; nguồn lực tự nhiên; mạng lưới doanh nghiệp, tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp; thúc đẩy doanh nghiệp xã hội; công nghệ thông tin và sáng tạo. Bên cạnh những cơ hội trong hoạt động khởi nghiệp, sinh viên cũng đối diện với không ít khó khăn, thách thức về các đối thủ cạnh tranh; vốn đầu tư; kinh nghiệm, kiến thức kinh doanh; pháp lý và hành chính, những thách thức này cũng đã tác động trực tiếp đến quá trình khởi nghiệp của sinh viên.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong quá trình hội nhập toàn cầu, sự đổi mới và sáng tạo ngày càng trở nên quan trọng, thúc đẩy sự phát triển kinh tế và xã hội. Trong đó, khởi nghiệp không chỉ là cơ hội để thực hiện những ước mơ cá nhân mà còn là một lối ra cho các sinh viên trải nghiệm và thử thách bản thân. Chính vì tầm quan trọng này, Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 1665/QĐ-TTg vào ngày 30/10/2017. Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quyết định số 1230/QĐ-BGDĐT ngày 30/3/2018 về Kế hoạch triển khai Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” của ngành Giáo dục với mục tiêu: (1) Thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp và

trang bị kiến thức, kỹ năng về khởi nghiệp cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục, đào tạo; (2) Tạo môi trường và cơ chế hoạt động khởi nghiệp, tạo chuyển biến mang tính đột phá về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp tại các cơ sở đào tạo. (3) Đa dạng hóa nguồn vốn đầu tư hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp; khuyến khích sự tham gia của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước, từng bước hình thành, xây dựng quỹ hỗ trợ học sinh sinh viên (HSSV) khởi nghiệp tại các cơ sở đào tạo. Ngày 30/10/2017 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1665/QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”.

Một số đề án khác cũng rất nổi bật như Nghị định số 13/2019/NĐ-CP về doanh

nghiệp khoa học và công nghệ, hay Chỉ thị số 09/CT-TTg về việc tạo điều kiện cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo. Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 897/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình “Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp” giai đoạn 2022-2030, đồng hành cùng các hoạt động Ngày hội học sinh sinh viên khởi nghiệp của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Việc hình thành, phát triển mô hình vườn ươm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong khối cơ sở giáo dục đại học nhằm thực hiện chủ trương, chính sách, ngày 23/5/2022 Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Thông tư số 07/2022/TT-BGDĐT về “Quy định công tác nghề nghiệp, việc làm và hỗ trợ khởi nghiệp trong các cơ sở Giáo dục”. Tại Hội nghị sơ kết, bà Nguyễn Thị Minh, Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cho biết, sau 05 năm triển khai Đề án hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025 đã có 1.670 dự án của sinh viên và 900 dự án của học sinh bậc phổ thông. Đặc biệt, 70% các dự án đã có sản phẩm và 30% dự án là ý tưởng hoặc sản phẩm đang ở mức sản xuất thử.

Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Việt Nam đang là chủ đề được cả nước quan tâm, nhiều chương trình, cuộc thi khởi nghiệp của các tổ chức đã được triển khai nhằm thúc đẩy khởi nghiệp của sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng. Cùng với cơ hội, sinh viên cũng đối diện với không ít khó khăn, thách thức về các đối thủ cạnh tranh, pháp lý và hành chính, những thách thức này cũng đã tác động trực tiếp đến quá trình khởi nghiệp của sinh viên. Đặc biệt, tại vùng đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL), theo số liệu thống kê của Bộ Giáo dục và Đào tạo, hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đa số các trường đại học, cao đẳng của vùng còn tồn tại một số hạn chế về mô hình tổ chức, nhận thức của sinh viên, giảng viên và nhà trường chưa cao, hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của các bên

liên quan chưa tốt, sự phối hợp giữa doanh nghiệp và nhà trường thiếu thông tin và cơ chế, vốn đầu tư, kinh nghiệm, kiến thức kinh doanh. Hành lang pháp lý cho quá trình khởi nghiệp dựa vào đổi mới sáng tạo chưa có đầy đủ. Với bối cảnh trên, nghiên cứu “*Cơ hội và thách thức khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học, cao đẳng vùng đồng bằng sông Cửu Long*” trở nên cấp thiết và có ý nghĩa, tìm ra các giải pháp đề tận dụng cơ hội và giảm thiểu các thách thức cho sinh viên khi khởi nghiệp, góp phần nâng cao vai trò của sinh viên trong sự phát triển kinh tế - xã hội ở vùng ĐBSCL và cả nước.

2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận

Theo từ điển tiếng Việt “Khởi nghiệp” là bắt đầu sự nghiệp, thuật ngữ này trong tiếng Anh được gọi là Entrepreneurship hay “Startup” có nguồn gốc từ tiếng Pháp “Entreprendre” với ý nghĩa là sự đam mê (Lâm, 2020). Theo nhóm nghiên cứu Nabi và Holden (2008), khởi nghiệp thể hiện quan điểm cá nhân đối với lựa chọn nghề nghiệp, suy nghĩ và hành động hướng tới việc thành lập một doanh nghiệp (DN) mới. Nhà kinh tế học Mỹ Drucker, P.F (1999) cho rằng: Tinh thần doanh nhân khởi nghiệp là hành động của doanh nhân khởi nghiệp - người tiến hành việc biến những cảm nhận nhạy bén về kinh doanh, tài chính và sự đổi mới thành những sản phẩm hàng hóa kinh tế. Kết quả của những hành động này tạo nên những tổ chức mới hoặc góp phần tái tạo những tổ chức đã “già cỗi”. Hình thức rõ ràng nhất của tinh thần doanh nhân khởi nghiệp là bắt đầu xây dựng những DN mới. Theo Barbara (2013) đã định nghĩa: “Startup chỉ sự khởi nghiệp của một doanh nghiệp mới hình thành trên nền tảng kết quả khoa học công nghệ”. Tại điều 3, Luật Hỗ trợ DN vừa và nhỏ (2017) quy định: Khởi nghiệp sáng tạo là thành lập DN mới để khai thác ý

tưởng sáng tạo. Các ý tưởng sáng tạo có thể là tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới và có khả năng tăng trưởng nhanh ở sản phẩm, quy trình sản xuất - kinh doanh, tổ chức hay tiếp thị. Đây là nhóm DN khởi nghiệp nguồn đổi mới sáng tạo trong kinh doanh và cũng là cầu nối đưa các kết quả nghiên cứu khoa học, công nghệ vào thực tiễn cuộc sống.

Hiện khởi nghiệp đã và đang được cả xã hội quan tâm, việc tạo ra một mô hình Hệ sinh thái khởi nghiệp tại các trường đại học, cao đẳng doanh nghiệp và tổ chức, các chuyên gia nghiên cứu đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy sự phát triển kinh tế và xã hội của một quốc gia. Vì vậy, kết quả của việc cải thiện môi trường kinh doanh và các chính sách khuyến khích khởi nghiệp đã phát huy hiệu quả trong thời gian qua. Tuy nhiên, bên cạnh những cơ hội trong hoạt động khởi nghiệp sáng tạo, nước ta, trong đó tại vùng ĐBSCL cũng đối diện với không ít khó khăn, thách thức cần giải pháp khắc phục trong thời gian tới, để tạo động lực cho sinh viên khởi nghiệp sáng tạo phát triển bền vững. Theo Hà (2022), cơ hội khởi nghiệp của sinh viên gồm các yếu tố: cơ hội được đào tạo bởi chuyên gia trong ngành, được hỗ trợ về tiềm lực đầu tư, sử dụng nền tảng công nghệ và dữ liệu rộng lớn, sân chơi đa dạng với nhiều cơ hội mới. Nhóm nghiên cứu Ngọc và Trang (2023) cho rằng, cơ hội khởi nghiệp bắt đầu từ các công ty và nhà đầu tư thường cởi mở, năng động trong việc tìm kiếm nguồn vốn, môi trường kinh tế vĩ mô và môi trường kinh doanh ổn định với chi phí thấp, giáo dục khởi nghiệp ở trường đại học bắt đầu được chú trọng đúng mức và các chương trình đào tạo về khởi nghiệp bắt đầu đi vào thực tiễn. Chính phủ Việt Nam đã có những chính sách hỗ trợ thúc đẩy sự phát triển của các chủ thể trong hệ sinh thái khởi nghiệp. Ngày càng nhiều công ty quỹ trong nước bắt đầu xuất hiện và đóng vai trò lớn trong việc kết nối, tạo điều kiện, bảo vệ nguồn vốn đầu tư cho các đơn vị khởi nghiệp (Trang, 2023).

Bên cạnh những cơ hội, theo báo cáo của Austrade chỉ ra 5 thách thức cơ bản của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo gồm: khả năng tiếp cận tài chính, tài năng và kỹ năng điều hành, hệ sinh thái phân mảnh, khả năng nghiên cứu và phát triển, vấn đề sở hữu trí tuệ (Tạp chí công thương, 2021). Một số thách thức của các doanh nghiệp khởi nghiệp được chia thành hai nhóm: thứ nhất là thách thức đến từ chính nội bộ doanh nghiệp khởi nghiệp; thứ hai rào cản đến từ môi trường bên ngoài doanh nghiệp khởi nghiệp (Tạp chí tài chính, 2023). Hiện nay, các dự án khởi nghiệp của sinh viên thường là không có độ cam kết, không kéo dài, các mô hình rất khó chuyển đổi thành các doanh nghiệp để vận hành tốt, mà thường nó chỉ kéo dài tầm 01 đến 02 năm, tuy dự án khởi nghiệp của sinh viên ngày càng chuyên nghiệp, chất lượng và thực tế, nhưng 100 dự án khởi nghiệp thì có 01 dự án có thể tồn tại hình thành và phát triển thành một doanh nghiệp cũng đã rất khó, hướng chi còn là đối tượng sinh viên (vov2.vov.vn, 2024).

Ngoài những thách thức trên, tâm lý khởi nghiệp của sinh viên thường sợ thất bại, thiếu tự tin, tâm lý e ngại, nhất là với những cái mới, tâm lý an phận và muốn tìm kiếm công việc với mức lương phù hợp thay vì khởi nghiệp. Mặt khác, tại các trường đại học, cao đẳng hoạt động về khởi nghiệp chưa nhiều, hình thức chưa lôi cuốn, kích thích sự tò mò và khám phá của sinh viên, các vấn đề này cũng đã làm hạn chế phát triển hoạt động khởi nghiệp của sinh viên.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng phương pháp điều tra xã hội học bằng cách thu thập thông qua các phiếu hỏi được gửi qua email của các viên chức, giảng viên phụ trách công tác hỗ trợ khởi nghiệp sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL giúp cho việc nhìn nhận, đánh giá về những thông tin có liên

quan đến khởi nghiệp của sinh viên chính xác và hiệu quả. Đồng thời, phân tích thống kê những nghiên cứu trước có liên quan đến việc thu thập số liệu, tóm tắt, trình bày, tính toán các đặc trưng khác nhau để phản ánh một cách tổng quát đối tượng nghiên cứu.

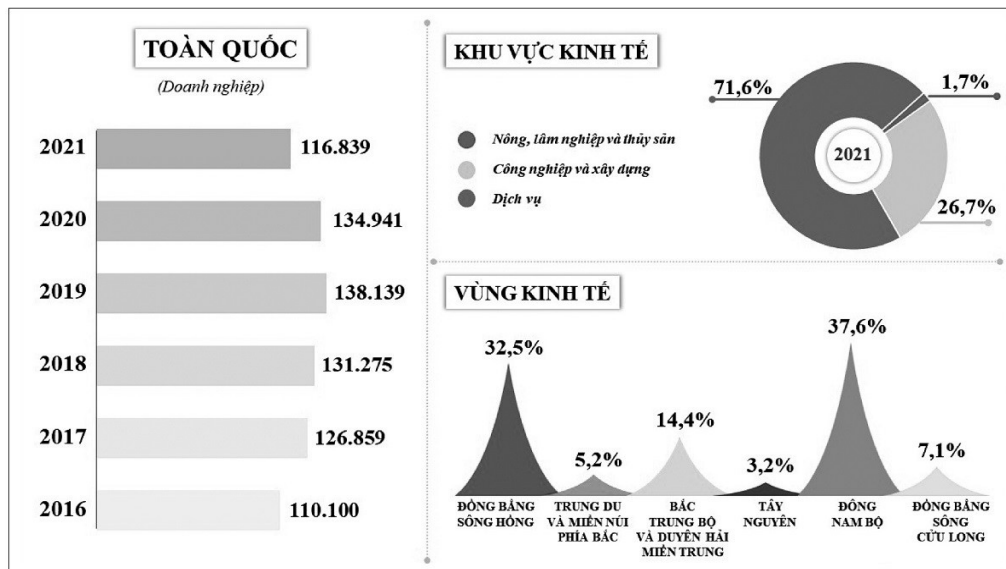
Phương pháp phân tích, tổng hợp, thống kê, so sánh các số tương đối và tuyệt đối để đánh giá thực trạng khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL. Đồng thời, tham vấn ý kiến của các chuyên gia làm cơ sở phương pháp luận để đưa ra những nhận định và kết luận về cơ hội và thách thức trong quá trình khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Đánh giá thực trạng khởi nghiệp của sinh viên vùng ĐBSCL

3.1.1. Môi trường khởi nghiệp

Cộng đồng khởi nghiệp Việt Nam đã đạt được thành công với các công ty thể hệ thứ nhất được thành lập vào đầu năm 2000; khởi nghiệp đổi mới sáng tạo thể hệ thứ hai hình thành khoảng năm 2010, trong giai đoạn 2016 - 2022, các công ty thể hệ thứ ba đã xuất hiện trong các lĩnh vực công nghệ giáo dục, nông nghiệp, dịch vụ y tế, công nghệ tài chính và thương mại điện tử (Bộ Khoa học và Công nghệ, 2017). Trung tâm Đổi mới Sáng tạo quốc gia, năm 2022 Việt Nam đã công bố, có 134 thương vụ đầu tư với tổng số vốn là 634 triệu USD (giảm 56% so với năm 2021). Tính đến hết năm 2021 cả nước có 116.839 doanh nghiệp thành lập mới, giảm 13,4% về số doanh nghiệp so với năm 2020, giảm 11,4% so với bình quân giai đoạn 2016 - 2020 (biểu đồ 1). Nguyên nhân do từ cuối năm 2019 dịch bệnh Covid-19 đã làm ảnh hưởng đến nền kinh tế của toàn thế giới, dẫn tới phần lớn các doanh nghiệp gặp khó khăn trong hoạt động sản xuất - kinh doanh.

Biểu đồ 1. Doanh nghiệp thành lập mới giai đoạn 2016 - 2021

Nguồn: Sách trắng doanh nghiệp Việt Nam, (2022).

Tính đến nay, Việt Nam đã có 43 vườn nghiên cứu, học viện và cao đẳng và có hơn 40 cơ sở giáo dục - đào tạo đã hình thành

mô hình câu lạc bộ, trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp. Qua 5 năm tổ chức, từ hàng nghìn dự án của các HSSV đến từ các địa phương, trường đại học, cao đẳng, ban tổ chức cuộc thi cấp Trung ương đã nhận được tổng số: 1.670 dự án đến từ các cơ sở đào tạo và 900 dự án đến từ các trường THPT, THCS trong toàn quốc. Trong đó: Năm 2018 là 721 dự án; năm 2019 là 668 dự án; Năm 2020 là 339 dự án; Năm 2021 - 2022 (SV_STARTUP LẦN IV) là 334 dự án; Năm 2022 - 2023 (SV_STARTUP_LẦN V) là 508 dự án. 70% các dự án đã có sản phẩm và 30% dự án là ý tưởng hoặc sản phẩm đang ở mức sản xuất thử. Hiện tại nhiều dự án của HSSV đã được thành lập doanh nghiệp hoặc được các doanh nghiệp lớn mua lại để đưa vào sản xuất đại trà (Nga, 2023).

Tại vùng ĐBSCL, năm 2020 mật độ doanh nghiệp của ĐBSCL đạt 3,43 doanh nghiệp/1.000 dân trong độ tuổi lao động, trong khi bình quân cả nước là 8,32 doanh nghiệp. Năm 2021, mật độ doanh nghiệp ĐBSCL có phần tăng nhẹ so với năm 2020, đạt 3,53 doanh nghiệp/1.000 dân, tuy nhiên vẫn còn thấp so với bình quân cả nước và chỉ cao hơn vùng Trung du và miền núi phía Bắc. Năm 2022 với mục tiêu hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp để tạo tiền đề phát triển đội ngũ doanh nghiệp cả về số lượng lẫn chất lượng được VCCI Cần Thơ, Mạng lưới khởi nghiệp vùng đồng bằng sông Cửu Long (MSN) đặt lên hàng đầu. Từ tháng 8/2021, Quỹ đầu tư Beacon Fund bắt đầu khởi động chuỗi chương trình “Tìm kiếm Doanh nghiệp vừa và nhỏ (Request for SMEs)” nhằm tạo điều kiện cho quá trình kêu gọi huy động vốn từ nhà đầu tư. VCCI Cần Thơ và MSN đã phối hợp với Beacon Fund triển khai chương trình này đến Hội Doanh nhân Nữ, Hội Liên hiệp Phụ nữ 13 tỉnh/thành ĐBSCL thông qua 2 chuỗi chương trình: “Tìm kiếm Doanh nghiệp vừa và nhỏ trong lĩnh vực thủy sản” và “Tìm kiếm Doanh nghiệp vừa và nhỏ trong lĩnh vực nông sản”. Năm 2022, hoạt động của MSN tập trung vào

các nội dung: duy trì họp mặt định kỳ; phát huy các hoạt động kết nối tổ chức quốc tế hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp tại ĐBSCL (Tạp chí tài chính, 2024).

Đồng thời, phát triển mô hình vườn ươm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong môi trường gắn với Mạng lưới các Trung tâm đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp các trường đại học, cao đẳng tại vùng ĐBSCL cũng thông qua mạng lưới các Trung tâm đổi mới sáng tạo quốc gia và toàn cầu, qua đó thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong các trường nhằm góp phần phát triển nâng cao năng lực khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo nhằm phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia. Từ năm 2016 đến năm 2023, cuộc thi khẳng định được danh tiếng bằng việc quy tụ hơn 3.000 hồ sơ, với hơn 9.000 người tham gia. Vào ngày 14/11/2023, Mạng lưới Hỗ trợ HSSV Khởi nghiệp khu vực ĐBSCL tổ chức Vòng chung kết Cuộc thi khởi nghiệp “Ý tưởng HSSV khởi nghiệp khu vực ĐBSCL, lần II, năm 2023”, cuộc thi thu hút hơn 30 đại học và cao đẳng, cùng khoảng 500 trường THPT ở ĐBSCL tham gia, được chia làm 2 bảng (bảng sinh viên và bảng học sinh). Vòng Chung kết cuộc thi với 17 ý tưởng của Bảng học sinh và 30 ý tưởng của Bảng sinh viên tham gia tranh tài.

3.1.2. Đánh giá chung

Từ thực trạng trên cho thấy, khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng cả nước nói chung, vùng ĐBSCL nói riêng đã không ngừng phát triển, được hỗ trợ về tiềm lực đầu tư, môi trường kinh tế vĩ mô và môi trường kinh doanh ổn định, giáo dục khởi nghiệp ở trường đại học, cao đẳng bắt đầu được chú trọng đúng mức và các chương trình đào tạo về khởi nghiệp bắt đầu đi vào thực tiễn. Chính phủ đã có những chính sách hỗ trợ thúc đẩy sự phát triển của các chủ thể trong hệ sinh thái khởi nghiệp. Tuy nhiên, khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học, cao đẳng vùng ĐBSCL vẫn còn thấp so

với quy mô hiện có 17 trường đại học (trong đó có 6 trường đại học ngoài công lập), 26 trường cao đẳng, 62 cơ sở đào tạo trung cấp chuyên nghiệp, 10/13 tỉnh, thành đã có trường đại học; 3 tỉnh còn lại là Cà Mau có Chi nhánh Đại học Bình Dương, Bến Tre có Chi nhánh Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Sóc Trăng có chủ trương đầu tư trường đại học tư thục. Riêng thành phố Cần Thơ hiện có 5 trường đại học, Vĩnh Long có 3 trường đại học. Theo quy hoạch, đến năm 2020, vùng ĐBSCL sẽ có khoảng 70 trường đại học, cao đẳng - bình quân mỗi tỉnh, thành có gần 5,4 trường đại học, cao đẳng. (tapchiconsan.org.vn, 2024).

Tại tọa đàm chủ đề “Nâng cao chất lượng giáo dục cho hội nhập và phát triển bền vững ĐBSCL” được tổ chức ngày 30/3/2023 tại trường đại học Cần Thơ đã chỉ ra rằng, giáo dục và đào tạo của vùng ĐBSCL vẫn đang ở mức thấp nhất cả nước. Tỷ lệ lao động có trình độ đại học trở lên chỉ đạt 6,8% và giáo dục nghề nghiệp chiếm 14,9% mức thấp nhất cả nước. Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng đánh giá điều kiện đảm bảo chất lượng giáo dục của ĐBSCL tiệm cận trung bình chung cả nước, một số chỉ số giáo dục đã đạt được mức trung bình và trên trung bình cả nước. Có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến thực trạng này như do cơ chế chính sách đối với khởi nghiệp còn vướng nhiều thủ tục, tiếp cận nguồn vốn khó khăn, chỉ được vay vốn khi có thu nhập ổn định, việc bảo vệ các phát minh sáng chế; kinh nghiệm khởi nghiệp, sự thiếu quyết tâm của chính những nhà khởi nghiệp trẻ,...

Bên cạnh đó, các chính sách còn dàn trải, chưa tập trung sâu vào từng ngành, nghề, lĩnh vực; việc xây dựng tổ chức ươm tạo, huấn luyện, tư vấn khởi nghiệp còn hạn chế; thiếu kết nối giữa các viện, trường đại học với ý tưởng khởi nghiệp. Ngoài ra, chính sách hỗ trợ thương mại hóa sản phẩm khởi nghiệp vẫn còn thiếu sót. Môi trường pháp lý cho những người trẻ khởi nghiệp hiện nay được đánh giá

là chưa thực sự đạt hiệu quả tốt so với nhiều nước trong khu vực, do những hạn chế về giáo dục và đào tạo về pháp lý nói chung và pháp lý doanh nghiệp nói riêng. Việc nhà nước vẫn chưa ban hành một hành lang pháp lý cụ thể quy định chi tiết về các vấn đề liên quan đến khởi nghiệp như: ưu đãi, hỗ trợ, gọi vốn... khiến các nhà đầu tư e ngại khi muốn góp vốn cho khởi nghiệp của sinh viên, phải đối mặt với sự cạnh tranh từ các doanh nghiệp lớn và cả những startup khác trong cùng lĩnh vực, từ đó khó khăn trong việc huy động vốn đầu tư cho các dự án khởi nghiệp của sinh viên,... đây cũng chính là những rào cản, khó khăn trong khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo của hiện tại và cả sau này.

3.2. Phân tích cơ hội và thách thức khởi nghiệp

Qua phân tích thực trạng và ý kiến của các chuyên gia cho thấy, khởi nghiệp đã tạo ra một làn sóng mới và trở thành nền tảng quan trọng đối với phát triển kinh tế. Những nỗ lực trong triển khai hỗ trợ khởi nghiệp đã dần đạt được các thành tựu đáng ghi nhận. Đặc biệt, đã tạo điều kiện tốt nhất cho HSSV cả nước nói chung, sinh viên các trường đại học, cao đẳng tại ĐBSCL nói riêng có cơ hội được tạo ra những doanh nghiệp khởi nghiệp có giá trị lớn cho cộng đồng, xã hội, nhưng cũng gặp nhiều khó khăn, thách thức cần đặt ra đối với khởi nghiệp sinh viên. Vậy những cơ hội và thách thức này như thế nào sẽ được phân tích, như sau:

3.2.1 Cơ hội khởi nghiệp

Kết quả nghiên cứu cơ hội khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL theo các chuyên gia cho rằng:

Cơ hội về sự đa dạng nghề và lĩnh vực: Vùng ĐBSCL là một trong những khu vực có nền kinh tế phát triển, có sự đa dạng về ngành nghề và lĩnh vực. Điều này mở ra nhiều cơ hội cho sinh viên muốn khởi nghiệp với việc có

thể tìm kiếm thị trường tiềm năng trong lĩnh vực nông nghiệp, thủy sản, du lịch, vận tải, và các ngành công nghiệp phụ trợ,...

Cơ hội về nguồn lực tự nhiên: Với lợi thế về tài nguyên tự nhiên như đất đai màu mỡ, nguồn nước dồi dào từ sông Cửu Long và hệ thống kênh rạch, sinh viên có thể tận dụng để phát triển các dự án khởi nghiệp trong lĩnh vực nông nghiệp, chế biến thủy sản hoặc du lịch sinh thái có thể khai thác cơ hội này bằng cách tạo ra các sản phẩm, dịch vụ du lịch độc đáo và phù hợp với nhu cầu của khách du lịch.

Cơ hội về mạng lưới doanh nghiệp và tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp: Sinh viên có thể tìm kiếm hỗ trợ từ các tổ chức, doanh nghiệp và cộng đồng khởi nghiệp địa phương. Có thể kể đến các công ty, các trung tâm khởi nghiệp, các tổ chức phi lợi nhuận như các câu lạc bộ doanh nhân trẻ, các tổ chức hỗ trợ giáo dục và đào tạo tạo điều kiện cho sinh viên kết nối với các doanh nhân, nhà đầu tư, và chuyên gia trong ngành, từ đó tạo ra cơ hội hợp tác và hỗ trợ trong quá trình khởi nghiệp. Với sự hỗ trợ từ xã hội và chính phủ vào việc khuyến khích và hỗ trợ khởi nghiệp, sinh viên sẽ được khích lệ hơn để tự kinh doanh và khám phá sự sáng tạo của bản thân.

Cơ hội về thúc đẩy doanh nghiệp xã hội: Với nhiều vấn đề xã hội như nghèo đói, giáo dục và y tế, sinh viên có thể tạo ra các doanh nghiệp xã hội để giải quyết các vấn đề này. Điều này không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn giúp cải thiện chất lượng cuộc sống trong cộng đồng.

Cơ hội về công nghệ thông tin và sáng tạo: Với sự phát triển của các trường đại học và cao đẳng trong khu vực, sinh viên có thể tiếp cận với kiến thức và công nghệ mới nhất. Cơ hội khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghệ thông tin, phát triển phần mềm, truyền thông kỹ thuật số, vi mạch bán dẫn, phát triển các startup công nghệ và các lĩnh vực khác. Với

sự hỗ trợ của các trung tâm công nghệ và các cộng đồng khởi nghiệp, sinh viên có thể tạo ra các ứng dụng để giải quyết các vấn đề địa phương. Bên cạnh đó, sự phát triển của công nghệ và sự sáng tạo trong các lĩnh vực như công nghệ thông tin, khoa học dữ liệu và trí tuệ nhân tạo mở ra cơ hội cho sinh viên khởi nghiệp tạo ra các sản phẩm và dịch vụ mới.

3.2.2. Thách thức khởi nghiệp

Bên cạnh cơ hội trên, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL còn gặp một số khó khăn, thách thức, như sau:

Thách thức về đối thủ cạnh tranh: Đây là một thị trường cạnh tranh, đòi hỏi các dự án khởi nghiệp phải có chiến lược kinh doanh chặt chẽ và khả năng cạnh tranh mạnh mẽ. Sinh viên còn phải đối mặt với sự cạnh tranh từ các doanh nghiệp lớn và cả những startup khác trong cùng lĩnh vực. Sự cạnh tranh cao độ và áp lực từ các doanh nghiệp khác, cùng với sự đòi hỏi của cuộc sống học thuật có thể gây ra sự căng thẳng và lo lắng cho sinh viên trong quá trình khởi nghiệp.

Thách thức về vốn đầu tư: Sinh viên thường gặp khó khăn trong việc huy động vốn đầu tư cho các dự án khởi nghiệp của mình. Điều này có thể làm chậm tiến độ phát triển và đẩy lùi kế hoạch kinh doanh, đặc biệt là khi sinh viên thiếu kinh nghiệm và sự đảm bảo về khả năng quản lý dự án. Mặc dù vùng ĐBSCL đã có sự phát triển đáng kể, nhưng vẫn còn những hạn chế về hạ tầng, tiêu chuẩn kinh doanh để phát triển kinh tế địa phương. Điều này có thể tạo ra những khó khăn trong việc triển khai và vận hành các dự án khởi nghiệp. Đây có thể tạo ra những rào cản cho sự phát triển của các dự án khởi nghiệp, đặc biệt là đối với những ngành công nghiệp mới nổi.

Thách thức về kinh nghiệm và kiến thức kinh doanh: Tuy có nhiều nguồn lực hỗ trợ, nhưng nhiều sinh viên vẫn thiếu kiến thức và

kinh nghiệm cần thiết để khởi nghiệp thành công. Điều này có thể làm tăng nguy cơ thất bại và gây thất vọng.

Thách thức về pháp lý và hành chính: Hiểu biết và tuân thủ các quy định pháp lý và thủ tục hành chính cũng có thể là một thách thức đối với sinh viên khi khởi nghiệp, đặc biệt là đối với những người không có kinh nghiệm trong lĩnh vực khởi nghiệp của sinh viên.

4. ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP

Căn cứ vào kết quả nghiên cứu cho thấy, bằng cách tận dụng các nguồn lực và sự hỗ trợ có sẵn, sinh viên sẽ có cơ hội tốt hơn để vượt qua các thách thức và thành công trong việc khởi nghiệp trong vùng ĐBSCL. Dưới đây là một số giải pháp để hỗ trợ sinh viên trong việc khắc phục các thách thức và tận dụng cơ hội khởi nghiệp trong vùng ĐBSCL.

4.1. Giải pháp tận dụng cơ hội khởi nghiệp

Với những cơ hội trên, sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL nên nắm bắt, tận dụng những cơ hội khởi nghiệp hiện có, theo đuổi mục tiêu kinh doanh, xây dựng hành trình của sự tự kinh doanh và khám phá bản thân, chuẩn bị kỹ lưỡng hơn từ các kỹ năng khởi nghiệp như xây dựng ý tưởng, phân tích thị trường cũng như lên kế hoạch chuẩn bị các nguồn lực để thực hiện các dự án khởi nghiệp. Đáng chú ý là sự ủng hộ mạnh mẽ từ các tổ chức, trường đại học và cao đẳng, cũng như sự quan tâm của cộng đồng và doanh nghiệp, sự hỗ trợ không chỉ từ việc cung cấp nguồn vốn và nguồn lực, mà còn đến từ việc tạo điều kiện và môi trường thuận lợi cho sinh viên thể hiện bản thân và phát triển ý tưởng kinh doanh của mình.

Tham gia các chương trình và sự kiện khởi nghiệp sinh viên có thể tham gia các khoá đào tạo về kinh doanh, quản lý, và khởi nghiệp, hội thảo, và sự kiện liên quan đến khởi nghiệp để học hỏi kiến thức và kỹ năng cần thiết. Các

cuộc thi khởi nghiệp cũng là cơ hội tốt để sinh viên thử sức, nhận phản hồi từ các nhà đầu tư và chuyên gia, và có cơ hội nhận các giải thưởng tài chính hoặc hỗ trợ khởi nghiệp khác. Ngoài việc tham gia các cuộc thi và chương trình hỗ trợ tài chính, sinh viên cũng có thể tìm kiếm các nguồn vốn từ các nhà đầu tư, quỹ đầu tư xã hội, hoặc từ các cá nhân giàu có hoặc doanh nghiệp hỗ trợ khởi nghiệp. Bằng cách kết hợp sự hỗ trợ từ nhiều nguồn khác nhau, sinh viên sẽ có cơ hội tốt hơn để thành công trong việc khởi nghiệp và phát triển dự án của mình.

4.2. Giải pháp giảm thiểu các thách thức cho sinh viên khi khởi nghiệp

Cùng với cơ hội, cũng có những thách thức đối với sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng khi khởi nghiệp trong vùng ĐBSCL. Để thành công sinh viên cần có những giải pháp vượt qua thách thức và rủi ro, cụ thể như sau:

(1) Đối với thách thức về đối thủ cạnh tranh

Sự đổi mới và sáng tạo: là yếu tố quyết định giúp sinh viên tạo ra những sản phẩm và dịch vụ mới, giải quyết các vấn đề hiện tại một cách sáng tạo và khác biệt. Điều này giúp sinh viên nâng cao sức cạnh tranh của sinh viên trên thị trường, thu hút sự chú ý của khách hàng và tạo ra lợi ích kinh tế cho doanh nghiệp.

Sự tự tin và tự chủ: Tâm hồn khởi nghiệp đòi hỏi sự tự tin vào bản thân và vào ý tưởng của mình, khả năng tin tưởng và kiên nhẫn trong quá trình phát triển sản phẩm hoặc dịch vụ, cần tự chủ và sáng tạo trong quá trình ra quyết định, khả năng tự quản lý và tự điều chỉnh trong công việc hàng ngày.

Khởi nghiệp khuyến khích khả năng tự duy nhìn nhận vấn đề từ góc độ mới để tìm ra giải pháp đột phá. Sẵn sàng sự mạo hiểm, khả năng chấp nhận rủi ro và sẵn lòng đối mặt với

những thách thức và thất bại trên con đường khởi nghiệp.

Sự kiên nhẫn và quyết tâm cao: Cần sự kiên nhẫn và quyết tâm cao độ, không dễ bị đánh bại bởi những trở ngại và thất bại. Phát triển cá nhân và chuyên môn, từ việc tìm kiếm phản hồi và học hỏi từ những người khác đến việc không ngừng cải thiện bản thân.

Khám phá cơ hội mới: Cần nhận biết và khai thác các cơ hội mới trên thị trường, từ việc tạo ra các sản phẩm hoàn toàn mới đến việc cải thiện và tối ưu hóa các sản phẩm hiện có. Nhờ vào khả năng nhìn nhận vấn đề từ góc độ mới, sinh viên có thể tạo ra giải pháp tiên tiến và phù hợp với nhu cầu của thị trường.

(2) Đối với thách thức về vốn đầu tư

Tim kiếm nguồn vốn: Sinh viên có thể tìm kiếm các nguồn vốn từ các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, các quỹ đầu tư, hoặc thậm chí là từ chương trình hỗ trợ khởi nghiệp của các cơ quan chính phủ. Ngoài việc tham gia các cuộc thi và chương trình hỗ trợ tài chính, sinh viên cũng có thể tìm kiếm các nguồn vốn từ các nhà đầu tư, quỹ đầu tư xã hội, hoặc từ các cá nhân giàu có hoặc doanh nghiệp hỗ trợ khởi nghiệp. Cụ thể:

- Chương trình hỗ trợ khởi nghiệp của chính phủ: Tìm hiểu về các chính sách và chương trình hỗ trợ khởi nghiệp của chính phủ địa phương, quốc gia hoặc quốc tế. Xác định các loại hỗ trợ có sẵn, chẳng hạn như hỗ trợ tài chính, cung cấp không gian làm việc, đào tạo và hướng dẫn, cũng như các khoản tín dụng và khoản vay ưu đãi.

- Chương trình hỗ trợ từ các tổ chức phi chính phủ: Nghiên cứu về các tổ chức phi chính phủ, bao gồm các tổ chức phi lợi nhuận, tổ chức phi chính phủ quốc tế và các tổ chức xã hội. Tìm hiểu về các chương trình và dự án mà các tổ chức này triển khai để hỗ trợ khởi

ngiệp sinh viên, bao gồm cả việc cung cấp nguồn vốn, đào tạo và tư vấn.

- Chương trình và nguồn lực từ trường đại học và cao đẳng: Khám phá các chương trình và nguồn lực hỗ trợ khởi nghiệp được cung cấp bởi trường đại học và cao đẳng, bao gồm cả các khoản tài trợ, học bổng và dịch vụ tư vấn. Tìm hiểu về các incubator (tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp), accelerator (tăng tốc khởi nghiệp) và các chương trình hỗ trợ khởi nghiệp khác mà các trường đại học và cao đẳng thực hiện. Ngoài ra, sinh viên có thể tìm kiếm sự hỗ trợ từ giảng viên và nhân viên của trường đại học và cao đẳng, người có thể có kiến thức, kinh nghiệm liên quan đến lĩnh vực khởi nghiệp của mình.

- Các nguồn tài trợ từ doanh nghiệp và tổ chức tư nhân: Nghiên cứu về các chương trình và nguồn tài trợ từ doanh nghiệp và tổ chức tư nhân, bao gồm cả các quỹ đầu tư xã hội và các tổ chức phi chính phủ khác. Xác định các cơ hội hợp tác với doanh nghiệp và tổ chức tư nhân để nhận được nguồn tài trợ và hỗ trợ khác cho các dự án khởi nghiệp của sinh viên.

Sử dụng nguồn lực có sẵn: Thay vì tìm kiếm vốn đầu tư lớn, sinh viên có thể sử dụng những nguồn lực có sẵn như học bổng, tiền tiết kiệm, hoặc thậm chí là tài nguyên và lao động của bản thân để khởi nghiệp. Xác định các cơ hội để giới thiệu và quảng bá ý tưởng kinh doanh của sinh viên và tìm kiếm sự hỗ trợ từ các chuyên gia và nhà đầu tư. Tham gia vào các chương trình và sự kiện khởi nghiệp như các cuộc thi khởi nghiệp, hội thảo và diễn đàn để tìm hiểu thêm về cơ hội và nguồn lực hỗ trợ khởi nghiệp.

(3) Đối với thách thức về kinh nghiệm và kiến thức kinh doanh

Tham gia các khoá đào tạo và chương trình hỗ trợ: Các sinh viên có thể tham gia các khoá đào tạo về kinh doanh, quản lý, và khởi nghiệp để nắm vững kiến thức cần thiết. Ngoài ra, sinh viên cũng nên tham gia vào

các cộng đồng khởi nghiệp để học hỏi từ kinh nghiệm của người khác.

Hợp tác và xây dựng mạng lưới: Sinh viên nên tìm kiếm cơ hội hợp tác với các doanh nghiệp địa phương, giáo viên, cựu sinh viên, và những người có kinh nghiệm trong ngành để có được sự hỗ trợ và tư vấn. Đề cập đến vai trò quan trọng của việc xây dựng mạng lưới quan hệ và hợp tác với các sinh viên, giảng viên, doanh nhân và các tổ chức khởi nghiệp khác trong quá trình khởi nghiệp.

Hợp tác với sinh viên khác và các doanh nghiệp địa phương: Sinh viên có thể hợp tác với nhóm bạn cùng lớp hoặc sinh viên khác để phát triển ý tưởng và dự án khởi nghiệp. Hợp tác với các doanh nghiệp địa phương cũng là một cách tốt để sinh viên có thể tận dụng nguồn lực, kinh nghiệm, và mạng lưới của họ. Khuyến khích sinh viên nhìn xa trước và xác định mục tiêu lớn, đồng thời nhấn mạnh vào ý nghĩa và tầm quan trọng của việc khởi nghiệp trong việc định hình tương lai cá nhân và xã hội. Nói về sự phát triển của các thị trường mới, xu hướng tiêu dùng và nhu cầu của khách hàng mà sinh viên có thể tận dụng để phát triển kinh doanh của mình.

(4) Đối với thách thức về pháp lý và hành chính

Tìm hiểu về quy định và tiêu chuẩn kinh doanh: Sinh viên cần phải nắm vững quy định và tiêu chuẩn kinh doanh trong lĩnh vực của mình để tránh các rủi ro pháp lý và thúc đẩy sự phát triển bền vững của doanh nghiệp. Sinh viên cần xác định loại hình doanh nghiệp phù hợp như doanh nghiệp tư nhân, công ty trách nhiệm hữu hạn, hoặc công ty cổ phần, và tiến hành đăng ký theo quy định của pháp luật. Tiến hành các thủ tục đăng ký doanh nghiệp tại cơ quan quản lý nhà nước cụ thể, như Sở Kế hoạch và Đầu tư, và tuân thủ đầy đủ các quy định về vốn điều lệ, tên công ty và giấy tờ liên quan.

Tìm kiếm hỗ trợ pháp lý: Có thể cần tìm kiếm sự hỗ trợ từ luật sư hoặc các dịch vụ tư vấn pháp lý để giải quyết các vấn đề liên quan đến hợp đồng, quyền sở hữu trí tuệ, bảo vệ các sản phẩm, dịch vụ, và thương hiệu của doanh nghiệp bằng cách đăng ký bản quyền và đăng ký thương hiệu. Ký kết các thỏa thuận bảo mật và hợp đồng không cạnh tranh để bảo vệ ý tưởng kinh doanh khỏi việc rò rỉ thông tin hoặc lạm dụng từ bên ngoài theo quy định của pháp luật và các vấn đề pháp lý khác.

5. KẾT LUẬN

Đối với sinh viên của các trường đại học và cao đẳng, khởi nghiệp không chỉ là việc theo đuổi một mục tiêu kinh doanh và khám phá bản thân. Ngoài việc hình thành kiến thức mà còn là môi trường nuôi dưỡng và khuyến khích sự sáng tạo, sự tự tin và kỹ năng kinh doanh cho sinh viên. Mặc dù có nhiều cơ hội, nhưng sinh viên các trường đại học và cao đẳng vùng ĐBSCL đang đối mặt với nhiều thách thức khi bước vào lĩnh vực khởi nghiệp. Để thành công, sinh viên cần phải nắm vững kiến thức kinh doanh, tìm kiếm sự hỗ trợ từ các nguồn lực có sẵn và sẵn sàng đối mặt với các thách thức và rủi ro. Nên, cần sớm thực hiện những giải pháp của nghiên cứu trên để tận dụng cơ hội và giảm thiểu các thách thức cho sinh viên khi khởi nghiệp, góp phần nâng cao vai trò của sinh viên trong sự phát triển kinh tế - xã hội vùng ĐBSCL và cả nước./

Tài liệu tham khảo

Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Quyết định số 1230/QĐ-BGDĐT ngày 30/3/2018 ban hành kế hoạch triển khai Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025” của ngành Giáo dục.*

Bộ Khoa học Công nghệ (2017), “Tiềm năng phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp ở Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế”, xem tại: <http://dean844.most.gov.vn/tiem-nang-phat->

trien-he-sinh-thai-khoi-nghiep-o-viet-nam-trong-boi-can-hoi-nhap-quoc-te.htm (Truy cập ngày 26/12/2023).

Phan Trang, (2023), *Nhà đầu tư nước ngoài đánh giá cao môi trường kinh doanh Việt Nam*, xem tại: <https://baochinhphu.vn/nha-dau-tu-nuoc-ngoai-danh-gia-cao-moi-truong-kinh-doanh-viet-nam-102230515165443427.htm> (Truy cập ngày 20/01/2024).

Barbara, S. T. (2013), “Essential aspects of entrepreneurship asurement”, *Organization and Management*, 3 (156), p.91-106.

Drucker, P.F. (1999), “Innovation and entrepreneurship. 2nd” ed, Oxford: Butterworth - Heinemann.

Liên hiệp hội khoa học và kỹ thuật thành phố Cần Thơ (2023), “Khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp động lực phát triển bền vững Đồng bằng sông Cửu Long”, xem tại: <http://custa.cantho.gov.vn/khoa-hoc-cong-nghe-doi-moi-sang-tao-va-khoi-nghiep-dong-luc-phat-trien-ben-vung-dong-bang-song-cuu-long> (truy cập ngày 28/12/2023).

Liên. L.T, (2020), “Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động khởi nghiệp của sinh viên các trường đại học thuộc ngân hàng nhà nước Việt Nam” TCKH-S01T3-B12-2021, ISSN: 2354 - 0788

Hà.K, (2022), “Sinh viên khởi nghiệp - cơ hội hay thách thức” *Tạp chí điện tử doanh nghiệp hội nhập*, xem tại: <https://doanhnghiephoinhap.vn/sinh-vien-khoi-nghiep-co-hoi-hay-thach-thuc.html> (truy cập 28/02/2024).

Ngọc P.T.K và Trang Đ.T.T (2023) “Cơ hội và thách thức đối với hoạt động khởi nghiệp sáng tạo ở Việt Nam” *Tạp chí Tài chính online*, xem tại: <https://tapchitaichinh.vn/co-hoi-va-thach-thuc->

<doi-voi-hoat-dong-khoi-nghiep-sang-tao-o-viet-nam.html> (truy cập 28/12/2023).

Nga. P.T.Q, (2023), “Thực trạng và các giải pháp hỗ trợ khởi nghiệp tại Việt Nam” *Tạp chí Công thương*, ISSN: 0866.7756.

Nabi, G., & Holden, R. (2008). “Graduate entrepreneurship: intentions, education and training. *Education training*”, 50(7), p.545-551.

Tạp chí cộng sản (2017), “Giáo dục đại học, cao đẳng ở đồng bằng sông Cửu Long: Thực trạng và vài khuyến nghị từ góc nhìn thực tiễn”, xem tại: https://tapchiconsan.org.vn/web/guest/van_hoa_xa_hoi-/2018/48323/giao-duc-dai-hoc%2C-cao-dang-o-dong-bang-song-cuu-long--thuc-trang-va-vai-khuyen-nghi-tu-goc-nhin-thuc-tien.aspx (truy cập 28/01/2024).

Tạp chí cộng sản (2023), “Hoàn thiện hệ thống chính sách để vùng đồng bằng sông Cửu Long phát triển bền vững”, xem tại: <https://www.tapchiconsan.org.vn/web/guest/nghien-cu-/2018/828804/hoan-thien-he-thong-chinh-sach-de-vung-dong-bang-song-cuu-long-phat-trien-ben-vung.aspx> (truy cập 26/3/2024)

Tạp chí công thương (2021), “Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của sinh viên các trường đại học tại Việt Nam”, xem tại: <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/khoi-nghiep-doi-moi-sang-tao-cua-sinh-vien-cac-truong-dai-hoc-tai-viet-nam-84427.htm> (truy cập 28/02/2024).

Tạp chí Tài chính online (2022), “Kết nối, huy động nguồn lực hỗ trợ khởi nghiệp vùng Đồng bằng sông Cửu Long”, xem tại: <https://tapchitaichinh.vn/ket-noi-huy-dong-nguon-luc-ho-tro-khoi-nghiep-vung-dong-bang-song-cuu-long.html> (truy cập ngày 27/02/2024).

Tổng cục Thống kê (2022), “Sách trắng doanh nghiệp Việt Nam” xem tại: <https://www.gso.gov.vn/wp-content/uploads/2022/11/Sach-trang-DN-2022.pdf> (truy cập ngày 27/02/2024).

Trường Đại học Trà Vinh (2023), “Nâng tầm hệ sinh thái khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo khu vực Đồng bằng sông Cửu Long”, xem tại: <https://www.tvu.edu.vn/nang-tam-he-sinh-thai-khoi-nghiep-va-doi-moi-sang-tao-khu-vuc-dong-bang-song-cuu-long/> (truy cập ngày 28/12/2023).

Vov2, (2024), “Dự án khởi nghiệp của sinh viên ngày càng chuyên nghiệp, chất lượng và thực tế” xem tại: <https://vov2.vov.vn/giao-duc-dao-tao/du-an-khoi-nghiep-cua-sinh-vien-ngay-cang-chuyen-nghiep-chat-luong-va-thuc-te> (truy cập 26/02/2024).

Thủ tướng Chính phủ (2021), Quyết định số 188/QĐ-TTg ngày 09/02/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của Quyết định số 844/QĐ-TTg ngày 18/5/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái

khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”.

Thủ tướng Chính phủ (2022). Quyết định số 897/QĐ-TTg ngày 18/02/2020 “về Chương trình Hỗ trợ Thanh niên khởi nghiệp giai đoạn 2022 - 2030”.

Quốc hội (2017). Luật số 04/2017/QH14 ngày 12/6/2017 “Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa” hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2018.

Thủ tướng Chính phủ (2019). Chỉ thị số 9/CT-TTg ngày 18/02/2020 “Về tạo điều kiện cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo”.

Thủ tướng Chính phủ (2016), Quyết định số 844/QĐ-TTg ngày 18/5/2016 “phê duyệt Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025”.

Thủ tướng Chính phủ (2017), Quyết định số 1665/QĐ-TTg ngày 30/10/2017 “phê duyệt Đề án Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”.

STUDENT START-UP OPPORTUNITIES AND CHALLENGES AT THE UNIVERSITIES AND COLLEGES IN THE MEKONG DELTA

ABSTRACT

This study was conducted with the goal of providing an overview of opportunities and challenges in the entrepreneurial process of students at universities and colleges in the Mekong Delta. From there, propose solutions to take advantage of opportunities and minimize challenges for students when starting a business, contributing to enhancing the role of students in the development of the economy in the Mekong Delta. and the whole country. Research results show that entrepreneurial opportunities for students include: diversity of occupations and fields; natural resources; network of businesses and start-up support organizations; promote social enterprise; Information technology and creativity. Besides opportunities in start-up activities, students also face many difficulties and challenges from competitors; investment; business experience and knowledge; Legal and administrative, these challenges have also directly impacted the entrepreneurial process of students.

Keywords: Mekong Delta, opportunities and challenges, student startups, universities and colleges.